

غم این خفته چند خواب در چشم ترم میشکند

آرامگاه ریس جمهور نجیب الله

آرامگاه داکتر نجیب الله در ۲۰ کیلو متری جنوب گردیز ، دهکده میلن — ولسوالی رود احمد زی

بر داشته شده از سایت پشتو بی بی سی

بی هیچ کتیه و هیچ ضریح

بی هیچ ضریح و نشان، نه چنان چون چهار رواق سپید و گنبد مرمرین نادر بر فراز تپه مرنجان ، نه چنان چون احاطه سبز و درختان بلند پارک زرنگار در چهار سوی آن خفته ای جبار ، شاه عبدالرحمان ، نه هم رواق بلند و قوس های متقاطع و چهار دیوار تیمور شاه درانی یا که به زبان کابلین پارک تیمور شاهی و نه زاویه و ارتفاع و بافت میناتور و آیات قرآن بر سطح سنگ مشعشع چنان چون آرامگاه مسعود و نه دو برج و مدخل فراخ و پنج رواق و احاطه وسیع و تندیس ، بسان قبر مزاری نی فقط همین : **دهکده تفتیده آبایی ، یک گور بی نشان در کنج راهی ، یک توغ و دو سنگ ، بی هیچ کتیه و ضریح .** مزار ظاهرا بی زیر او ، گزارشگر جستجوگر بی بی سی را در ۹۰ کیلو متری کابل در گردیز کشانید ، از جایکه هفت سال تمام در ارگ زشت نمای آن ، در پی یا بیدن زبان مشترک با دشمنان ، از خود مایه گذاشت و در ۶۰

کیلومتری دور از میران شاه، جایکه دشمنانش طرح مرگ او را ریختند، تا از گور بی نشان او، تصویر بردارد. تصویر گور نامرادی که، کابلیان عکسش را بر در و دیوارش می آویزند .

دولت و دولتمدار

چه زیادند رفتگانی که خفتند و از یاد رفتند و چه اندک اند آنانی که رفتند و اما در تاریخ بیدارند. کابلیان پس از ورود دسته ای های مجاهدین بود که دریابیدند ، **دو کس را از دست داده اند : یکی دولت و یکی دولتمدار را ، دوکتور نجیب را**. فروزیری به یکبارگی و پر از پرسش چهارمین دولت تک حزبی ، برای آنان کمتر پرسش بر انگیز بود تا وسوسه سرنوشت او در پس چهار دیوار دفتر پر اسرار سازمان ملل. **دوکتور هرگز فرصت نیابید برای عوام با همان زبان روان که خاصه او بود ، بگوید که بر او چه رفت که در چهار دیوار آن دفتر کذایی پناه گزید تا روزها را شب کند ؟**. خواص اگر دانستند ، لب نگشودند و گیریم که در سخن آیند و چه دیر، پای مصلحت و سفارش و خود نگهداری ، مگر در میان نخواهد آمد ؟ . کمتر مصلحت گرا ترین آنان، هنرش ، خاموشی گزیدن بوده است .و اما رازق مامون با آنکه در دولت تک حزبی ، پنج سال تمام رنج زندان کشیده است ، ده سال تمام کوشید تا راز خوابیده مرگ دوکتور را ، هر چند گاهگاهی با ایستادن در درون حادثه و با پیش فرض ها و باور های عقیدتی، به عنوان کار بی بدیل تاریخی عرضه کند ، اما بسا از این آشنایان نیمه ره ، فروریزی درونی را ، با هزار ابهام و عمومی گرایی و به اختصار افاده کردند و بیشتر هم در پس پرده و آنچه که به بیرون اگر هم درز کرد ، حکایت احباب بود و نه بیشتر از آن .

خواب این خفته چند خواب در چشم ترم میشکند

کودک بودم که از زبان " نیما " خوانده بودم : خواب این خفته چند خواب در چشم ترم میشکند . این بیت که هر چند در پیوستگی با تمام سروده ، میتواند معنا یابد ، چه دیرها بود که خوانده بودم و ظاهرا در ذهنم خفته بود. این تصویر ، این غم پیام ، وسیله شد که تذاعی ذهنی کمکم کند ، آن بیت کوتاه و آفتابگون بر زبانم آید و خواب بر چشمم بشکند .

من تصویر آرامگاه ریس جمهور نجیب الله را ، از آدرس زیر بر داشته ام ، بخش پشتو بی بی

سی : سسی :